

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Szászváros — a háborúban.

Szándékosan irtuk e címet soraink fölé: Szászváros a háborúban. Nem azért, mintha városunk a háborús eseményekben szerepet játszana, sem nem azért, mintha a város békében különösebb eredménnyel teljesítené mindazon feladatokat, amelyeket a mai kor megkíván egy haladni akaró várostól. Nem, hanem azért, hogy rámutathassunk arra, amit a háború megkíván Szászvárostól is.

A háború tart s még sokáig elhúzódhatik s így kötelességet vélünk teljesíteni, ha tárgyilagos kritikát gyakorlunk olyan dolgok felett, amelyek mellett még a boldog békés napokban sem haladtunk szó nélkül el.

A kilenc hónap óta tartó háború tanulságai élénk tevékenységre, energikus fellépésre kell, hogy készítse a városok adminisztrációját mind azon dolgokban, amelyek a háborúval nemcsak kapcsolatban vannak, hanem abból folynak. Különösen áll ez egy olyan városra nézve, mint Szászváros, ahol egy ezred székhelye és hadkiegészítő parancsnokság van s ahol a háború a katonák létszámát úgy megsokszorozta, hogy minden téren új viszonyok teremődtek, amelyekkel feltétlenül nemcsak számolni, de megbirkózni is kell a város vezetőségének.

Az általános drágaság mellett óriásit nőtt az élelmiszerek drágasága. E téren a városi hatóságoknak nemcsak óvó, hanem orvosoló intézkedéseket is kell tenni, vagyis a város ne csak az árak megállapítására és ellenőrzésére szorítkozzék, hanem a szükségelt élelmiszerek és cikkek nagy mérvű bevásárlásával tegye lehetővé, hogy a szükségletek a hatósági áron kaphatók is legyenek. Sajnos ez irányban a város részéről nagyon keveset láttunk, pedig az a sok ezer katona embertöbbség, amely ma a városban él, feltétlenül megköveteli a városi adminisztráció ez irányu széleskörű és állandó tevékenységét. Ha pedig hozzá vesszük, hogy városunkban a 71-ik gy. ezred idehelyezésével a légénységi állományból circa 2—3 ezer emberrel több az intelligensebb elem, mint eddig volt,

sőt — amint tudjuk — sokaknak családjára is itt tartózkodik, akkor feltétlenül jogosulttá teszi azt a kívánságot, hogy a város egy élelmiszer áruacsarnokot állítson fel s ott beszerzési áron tartson raktáron mindent, ami elsőrendű élelmiszükséglet. Akkor nem merül fel a panasz, hogy még pénzért sem lehet ezt, vagy azt kapni a városban. Az esetleges csekély hasznot pedig háborús jótékony célra lehetne fordítani.

Közegészség és köztisztasági ügyekben szintén halomszámra áll a megoldatlan feladat. Manem tűrhető a békében folytatott rendszeres mód, amellyel csak hiányosan volt ellátva e kérdés, ma, mikor a közelgő meleg időkkel a háborús járványok veszélye a polgári lakosság ajtaján is erélyesen kezd kopogtatni, igazán jogos felháborodással kell követelnünk, hogy a város — anyagi áldozatok árán is (nem kell e kijelentéstől pótdósis hidegrázást kapni, hiszen ennél veszedelmesebb a kiütéses tifusz, a pestis, avagy a kolera) minden intézkedést megtegyen, amellyel elejét veheti a bajoknak. Köztisztaság... Nevelésünk urak, hiszen még a legelemibb követelménynek sincs elég téve. Az egyes (de azért számos) udvarokon a szemét és egyéb gödrök tartalma szabadon folyik szét, mert nincs aki kihordja. Kutak, (közutak), utcák, terek, utca-árkok, stb., stb. mind ordítanak egy kis tisztogatásért.

Élelmiszerek vizsgálata, vendéglők, korcsmák, pékműhelyek, mészárszékek stb. szigorú ellenőrzése szintén sok tenni valót adnának. Szóval egészségügyi tekintetben sok-sok tenni valója van s lesz a városnak. Most a legfőbb ideje cselekedni, mert a beállható járványok után már késő lesz.

Tűzrendészet! Békében is silány volt, most pedig valósággal provokálja a legszigorubb kritikát.

Tegyük fel, hogy kiüt egy tűz Szászvárosban. A száraz, melegebb idő kiütő anyagot termel a lángnyelveknek s egy kis szél — nó meg gyakorlatlan tűzoltóságunk és hasznavehetetlen tűzoltószereink — mellett leéghet az egész város. (Ami talán a pótdótotól

való hidegrázást sokakban meggyógyítaná!? Szedőgyerek). Miért!? . . . Annyiszor elmondtuk már, hogy mindenki tudja.

Nem akarunk amerikai gyorsaságu haladást látni Szászváros fejlődésében és adminisztrálásában, hanem, igenis az égbekiálltó hiányok és bajok orvoslását óhajtja mindenki, aki e városnak lakója — sőt még azok is, — akik e városnak csak ideig-óráig kényszer lakói — a katonák, akik közt nem több, (de kevesebb sem) mint 2000 olyan van, aki nemcsak részesült a magasabb kultúra áldásaiban, hanem maga is nagyobb igényekkel bíró európai kulturlény.

A mai állapot, a mai háborús helyzet sorompóba hív mindenkit s így joggal elvárjuk, hogy e pár sor megsziveltessék s a nagyjában vázolt bajok és hiányok orvosoltassanak.

A történelem megőrökíti majd a háborút s annak minden kis eseményét s bizony szomorú volna, ha majd a „Szászváros — háborúban“ című fejezetnél pirulva kellene tovább forgatnunk a lapokat.

Szászváros városa, mint olyan, nemcsak átélje a háborút, hanem vegye ki belőle azt a részt, amely a vezetőségnek az írott törvényeken kívül tág teret nyit olyan tevékenységre, amely minden tekintetben elismerést szülhet úgy a polgárok, mint a benne lakók lelkében.

Ifj. Szántó Károly,

Városi ügyek.

A városi képviselőtestület közgyűlése.

A 27-ére összehívott képviselőtestületi közgyűlés két egész órát foglalkozott interpellációkkal s az ezekre adott válaszokkal, úgyhogy a napirenden levő munkába csak 5 órákor kezdhetett, ezt így nem is fejezhetette be, hanem a legfontosabb részét másnapra halasztotta.

Az interpellációk sorát Abrahám Albert nyitotta meg azt kérdezőn, nem hajlandó a városi hatóság intézkedni más hatóságok példájára, hogy az állatvásárokon az idegen kereskedők egyáltalában ne, vagy csak azután vásárolhassanak, ha a helybeli fogyasztás biztosítására a mészárosok ellátták magukat vágó-állatokkal. A polgármesternek erre adott válaszát, mely szerint a vásárrendészeti szabályzat adta korlátozást, hogy az idegenek csak 8 óra után vásárolhassanak, életbe le-

Használjunk hadisegély-postabélyeget!

hetne ugyan léptetni, de ez a bajon semmit sem segítene, hatékonyabb korlátozás pedig még ha foganatosítható volna is, csak azt idézné elé, hogy a vásár innen más városba terelődne, a helybeli fogyasztás pedig még inkább megdrágulna, minélfogva a bajon a javasolt módon ez idő szerint segíteni alig lehet, — a felszólaló és a közgyűlés is tudomásul vette.

Sebestyén Árpád már négy interpellációval rukkolt ki. Egyszer, hogy a patak-szabályozás ügye, amely a rosszul sikerült és be sem fejezett betonpart erősítéssel csak megvan kezdve, hogyan álls e téren mik a tanács szándékai? Aztán, hogy a hadsereg részére történt lószállításokban a városi tisztviselők buzgólkodása nem ellenkezik-e a hivatalos állás decorumával és nem történt-e a hivatalos működés rovására?

Arról is tájékozódni kívánt Sebestyén, hogy a polgármesternek az ő észlelete szerint, fellelte sok utazgatása, hivatalból távolléte a szabályrendeletnek a szabadságolásra vonatkozó rendelkezéseivel nincsenek-e ellentétben? Végre, hogy a villamosmünel a képviselőtestület tiltó határozata után miért alkalmaz a tanács könyvelőt s a tanács hivatalaiban napidijasokat?

A polgármester a patak szabályozásra vonatkozó kérdés mellőzését kérte, mert a napirenden levő kapcsolatos tárgy megvitatása alkalmával lesz mód arra, hogy az ügy minden részlete világosságot kapjon. Ez ennyiben is maradt.

A lóliferalás kérdése már egész hosszú megbeszélésre adott éppen nem helyén való alkalmat és miután a polgármester igazolásul előadta, hogy ő a maga részére vásárolt lovakat a városi istállóban helyezte el. Ezekhez igénybe is vette a maga négy kocsisá mellé három városi kocsis is, azonban a takarmányt tisztán ő adta, ellenben a fogatok a panaszos négy hónap alatt majdnem kizárólag a városi tűzifa- és szalma-szállítási vállalkozása érdekében igényelt fuvarozást bonyolították le. Igaz, hogy ezekből a lovakból a katonai kincstár is vett át, az is igaz, hogy hallott egyes tisztviselőknek loátadásnál részvételéről, de mert sem tisztességbe ütközönek, sem hivatalos működés rovására történőnek nem látta azt a foglalkozást, kifogást nem tett ellene. A kérdező nem vette ugyan tudomásul a választ, de a közgyűlés beleenyugodott.

Az utazásokra nézve a szabályrendeletre hivatkozik a polgármester, melyet mindig szem előtt tart és ezekkel, valamint hivatalból való távollétével is legtöbbször amellet, hogy a város érdekében gyümölcsözteti, a szabályrendelet korlátait nem lépi túl. Ezt a választ mind tudomásul vették, ellenben a könyvelő és a napidijasok alkalmazásának kérdését, már sem a felszólaló, sem a közgyűlés nem látták tisztázottnak a kapott felelettel s így napirendre tűzését határozták el.

Még pikánsabb mártással feltálat interpellációkkal lépett a porondra dr. Muntean Aurél, de kérdései nem annyira a közérdeket, mint inkább a polgármester működését feszegették, az eredmény pedig az volt, hogy a végén az interpelláló is átlátta, hogy hamis szemüvegen nézte volt a dolgokat. A magyarázatokkal ő is, a képviselők is megelégedett.

Csak most tértek napirendre és a polgármester lelkes beszéde után kimondották, hogy az összes képviselők a hadikölcsönt propagáló bizottság tagjaiul tekintik magukat s kiki tehetsége szerint igyekszik részt venni az akcióból. (Majd meglátjuk! Szerk.)

Elfogadták a tanács abbeli előterjesztését,

hogy 200 hadifogoly engedélyezését kérik a kormánytól a patak-szabályozás és ha lehet, még egyéb közmunkák végeztetésére. A város csupán az ide- és visszautazás költségeit kell fedezze és hajlékról kell gondoskodnia, abba azonban a fekvő helyeket s a foglyoknak az ételt, a katonai kincstár adja.

A március 30-án foganatosított pénztár-vizsgálatról szóló jelentést örvendetes tudással vették.

Lohmann Károly százados a piaci bérház emeleti lakója, aki nem élt törvényadta azon jogával, hogy a mozgósításra hivatkozva felmondja a lakást és azt a háboru után is meg akarja tartani, kérte, hogy amíg Bécsben kell helyi szolgálatot teljesítenie, 200 K-val kevesebb bért fizethessen. A képviselőtestület az összes méltánylandó körülmények figyelembevételével a kérésnek helyet adott.

A tervezett műjéggyárnak és az ezzel kapcsolatos hűtőkamráknak terveit azzal a jelentéssel mutatta be a tanács, hogy az áldozatkész polgárság hajlandóságából az építéshez szükséges pénz beszerzésére is kecsegtető kilátások vannak ugyan, mégis az építés elhalasztását kell indítványoznia, mert akár mennyire is városi és országos közérdek a jéggyár sürgős megépítése, mégis háttérbe kell szorulnia a közelebről aláírásra kerülő második hadikölcsön sikeréhez fűződő érdekek mellett.

Nem tartja a tanács helyesnek s ebben az állandó választmány is támogatja, igénybe venni a polgárság áldozatkészességét, amíg a hadikölcsönre nem jegyzett mindenki annyit, amennyit csak képes volt.

Az Ardeleana pénztáratnál levő 400,000 K-ás adósság visszafizetése tárgyában az intézetnek arra a kívánságára, hogy a jövő év végéig történő haladék mellett a kamatláb 8% legyen, a képviselőtestület kimondotta, hogy a hitelező hajlandóságát kell kieszközölni a 7%-os kamatozáshoz.

A tisztí ügyész bejelentette, hogy a vármegye a város ellen a gyalvári hid és utvitája körül folyó peres ügyben indított végrehajtás megszüntetési pert is elvesztette. Tudomásul vették és Lefkovits Armin kasszáryai kantinbérlet bérléengedés iránti kérését elutasították.

A következő napon délelőtt megállapította a közgyűlés a villamosmü f. évi költségelőirányzatát, bizottságot küldvén ki a múlt üzletév mérlegének megvizsgálására. Ezután következett a városi f. évi költségvetés tárgyalása, mely tekintettel arra, hogy a polgárság hozzájárulása a költségekhez nem volt tervbe véve, simán folyt le és az előterjesztés elfogadásával végződött.

Az erdőeladás régen huzódó kérdésében Balogh József és társainak beadott indítványát tárgyalva, a képviselők utasította a tanácsot, hogy szakértők meghallgatásával változtatva az árverési feltételeken, készitse elő az új árverés megtartását.

Bejelentette még a tanács, hogy a vármegye alispánja a virilis névjegyzék ellen beadott felebbezésekre hozott határozata értelmében Pápiu Eneász dr. ügyvéd újra felveendő, ellenben Nagyiklodi Tischler Mór, Simon Ferenc és Herman Béla dr., kiknek kihagyását különböző cimeken kérték a felebbezők, a névjegyzékben bennmaradnak.

Ezekon kívül még néhány jelentéktelenebb tárgy is volt napirenden, melyek elintézése után a kevés érdeklődést keltett gyűlés véget ért.

* * *

Jellemző, hogy a képviselőtestületi-tagok közül a másodnapos költségvetési tárgyaláson

csak 5—6 jelent meg, de azok közül is csak kettő — Kovács Gyula min. tanácsos és Schuster Gyula lelkész — tartottak ki végig. A magyarpárt aztán lármázhatik, ha nem úgy mennek a dolgok, amint akarná.

NAPI HIREK.

— **Vessünk be minden talpalatnyi földet!**
— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.**

— **A szászvárosi iparosok — Zsivanovits ezredesnek.** Igazán szép és lélekemelő módon nyilvánult meg a helybeli iparosokban is háziezredünk parancsnoka, Zsivanovits János ezredes iránt érzett tisztelet és ragaszkodás. Ugyanis a pár napra haza szabadságolt Moser Lajos főfegyver-mester által egy szép élővirág csokrot küldtek az ezredesnek a harctérre, a lövészárkba s meleg sorok kíséretében üdvözölték őt a derék és vitéz magatartásáért kapott kitüntetésért. A csokron levő nemzetiszín-szallagon ez állt: a szászvárosi iparosok — az ezredes urnak.

— **Kitüntetések.** Jaksch Arnold 41. gy. ezredbeli zászlós az első osztályu vitézségi érdemkereszttel tüntettetett ki. A derék szászvárosi ifju 35 emberével elfogott 57 orosz és 3 gépfegyvert zsákmányolt. — Moser Lajos főfegyvermester, a 64. gy. ezredben szintén ezüst érdemkeresztet kapott, a harctéren tanusított magatartásért. Gratulálunk!

— **Halálozás.** Dr. Müller Frigyes 9 év óta nyugalomba vonult evang. püspök, m. hó 26-án meghalt. A jeles egyházfő temetése óriási részvét mellett m. hó 28-án ment végbe Nagyszebenben.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Páll Albert dévai pénzügyigazgató, kir. tanácsost a VI. fizetési fokozatba kinevezte.

— **Eljegyzés.** Major Miklós, a 22-ik honvéd gyalogezred hadnagya a napokban eljegyezte Gyenge Ferenc dévai pü. titkár leányát, Mancit.

— **Jegyzői választás.** A szászvárosi járás főszolgabírója, Vitéz József elhalálzásával megüresedett alsóvárosi körjegyzői állásra, a napokban ejtette meg a választást a körjegyzői székhelyen Alsóvárosvizen. A körjegyzői állás elnyerésére 7 pályázó adta be kérését. Három okleveles jegyző jelölése után, a 6 községből álló körjegyzőség képviselőtestületei, az ugyancsak Alsóvárosvizen 8 év előtt megválasztott segédjegyző, Balogh Géza bencenci helyettes jegyzőt választotta meg egyhangulag és közmegelekedésre.

— **Kitüntetés.** A király az ellenség előtt elesett Kiss Sándor népfelkelő hadnagyot, dévai pénzügyi segédtitkár, az ellenséggel szemben tanusított vitéz és bátor magatartásáért a hadiékítménnyel diszitett harmadosztályu érdemkereszttel tüntette ki.

— **Hivatalos órák a városnál.** Értesülésünk szerint a polgármester a háborus állapotból kifolyóan felgyülemlett ügyek gyorsabb elintézhete végett úgy intézkedett, hogy a tanács hivatalokban, a hivatalos órák május hónaptól kezdve ne reggel 8 órakor, hanem már reggel 7 órakor kezdődjenek s egyuttal, hogy a meghosszabbított munkaidő zavartalanabból állhasson az alkalmazottaknak rendelkezésére, a közönséggel való érintkezés idejét d. e. 1/211-től 12 óráig korlátozta.

— **Előléptetés.** Dr. Kiss Dénes, a dévai kir. ügyészség közkedvelt és derék vezetője a VII-ik fizetési osztályba lépett elő.

— **A középiskolai végbizonyítványok kiszolgáltatása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszternek legutóbb kiadott az a rendelete, hogy a nyolcadik osztályu középiskolai tanulók osztály- és érettségi-bizonyítványai a kato-

nai szolgálatra való behívások elhalasztása folytán az érdekelt tanulók tényleges bevonulásáig visszatartandók, csakis azokra a tanulóokra vonatkozhatott, akiknek bizonyítványai a rendelet kibocsátása idejében még nem voltak kiszolgáltatva. Minden félreértés elkerülése végett a miniszter most újabb rendeletet adott ki, amelyben felhatalmazza a tankerületi főigazgatókat, hogy a jövőben is egyes méltányos esetekben vagy a szülők kérésére a maguk hatáskörében megadassák az engedélyt arra, hogy az említett bizonyítványok az előirt időnél korábban adathassanak ki, illetve az intézetből bizonyítványaik már elbocsátott növendékek az intézetbe való visszatérésre ne kényszeríttessenek. Ugyanerről a rendeletről a miniszter egyidejűleg értesítette az egyházi főhatóságokat is.

— **A háboru napilapja Az Est.** Az ország nehéz küzdelmében, a magyarság jövőjéért folyó harcokban becsületes, megbízható hirszolgálattal veszi ki részét Az Est. Magyarország legjobb íróit és legnevesebb újságíróit küldi oda, a hol az események lejátsszónak. Az Est tudósítói felkeresik a nyugati, keleti és déli harctér minden seregét és idegfeszítő munkával, becsületes őszinteséggel adnak hírt az olvasóközönségének minden csatateréről, a hol derekasan küzdő katonáink a magyar név dicsőségét öregbitik. Az Est leggyorsabban és leghamarább jutja el a harctér és a semleges külföld útján az ellenséges országok eseményeinek híreit az olvasóhoz. Az előfizetési ára minimális, mert három hónapra csak 4 kor. 50 fillérbe kerül. Mutatványszámot lapunk olvasóinak szívesen küld Az Est kiadóhivatala, VII., Erzsébet-körut 20.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter dr. Dénes Aladár nagybíró m. kir. bányamérnököt főmérnökévé nevezte ki.

— **Pályázati hirdetés.** Az 1915/16. tanév kezdetével hivatásos honvéd állatorvosi tisztviselőkké való kiképzés céljából, öt egyévi önkéntessé még fel nem avatott pályázó a m. kir. budapesti állatorvosi főiskolába felvétetik. Megjegyeztetik, hogy oly egyének, kik a népfölkelési bemutatón szemlélés alkalmán osztrályoztattak, nem pályázhatnak. A tanév szeptember hó 1-én kezdődik. A felvételi feltételek a városi tanács kiadóhivatalában hétköznap a hivatalos órák alatt betekintheők. Szászváros, 1915. évi április hó 27-én. Andrae s. k. polgármester.

— **Ujítás a postán.** A magyar szent korona országainak Vöröskereszt egylete által létesített tudósító-iroda a háboruban megbetegedett és megsebesült katonák tartózkodási helyéről betegségük vagy megsebesülésükről, illetve halálukról vagy eltűnésekről a tudakozó közönségnek díjmentesen ad értesítést. — A m. kir. posta viszont a maga részéről azzal mozdítja elő a tudósító iroda célját és könnyíti meg az érdekelt közönség munkáját, hogy egyenesen erre a célra alkalmas válaszos levelezőlapokat bocsájtott ki, amely levelezőlapoknak az a része, amely „A magyar Vöröskereszt tudósító irodája” címén a tudakozódás történik, 5 filléres postabélyeggel van ellátva míg az iroda által adandó válasz számára szánt válaszlappal díjmentes. A közönség tehát midőn hadba vonult hozzátartozóinak sorsáról felvilágosítást kíván szerezni, legcélszerűbben ezt a levelezőlapot használja, amelyet bármely postahivatalnál, valamint a bélyegárusítóknál 5 fillért kaphat.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

— **Felhívás az olvasókhöz!** A háboru okozta rendkívüli nehézségeket csak rendkívüli alkalmazkodással tudjuk legyőzni. Azon olvasóink (lelkészek, tanítók, jegyzők), kiknek alkalmuk van a néppel érintkezni, rábeszéléssel hassanak oda, hogy minden föld- és háztulajdonos minden tenyérnyi kis földet élelmiszernövényekkel ültessen be, (burgonyával, babbal, stb.) Virágokat és egyéb most főleg dolgot ráérünk majd a háboru után természetesen. Aki ez ellen vét, vagy aki az ilyen irányú agitációt — melynek azonban már most meg kell kezdődnie — elmulasztja: az bünt követ el.

— **A dévai Nemzeti Kaszinó igazgatósága** külön meghívó mellőzésével ezúton tudatja a tagokkal, hogy f. év május 2-án d. u. 3 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést fog tartani a kávéház bérléte és szolgatartás kérdésének tárgyalása céljából.

— **A népfölkelésnek fegyveres szolgálatra való eddigi behívása.** A következőkben a népfölkelés fegyveres szolgálatra való eddigi behívásának sorrendjét állítottuk össze: A július 31-iki általános mozgósítással behívták az egész kiszolgált népfölkelést. Szeptemberben kezdődött a nem szolgált népfölkelés behívása. 1914. szeptember 17-én az 1894., 1893. és 1892-es évfolyamoké, vagyis a most 21, 22 és 23 éveseké. 1914. október 24-én az 1878-tól 1890-ig terjedő évfolyamokat hívták be, vagyis azokat, akik 1914-ben 24-től 36 évesek voltak, illetőleg most 25-től 37 évesek. 1915. január 26-án az 1895. és 1896-os évfolyamok következtek, a 19, illetőleg 20 évesek. Egyidejűleg behívták az 1891-es évfolyamot, az 1914-ben 23, most 24 éveseket, akik a békeidőben a három sorozáson alkalmatlanoknak találtak. Március 4-én végül behívták az 1873-tól 1877-ig terjedő évfolyamokat, a 38-tól 42 éveseket is.

— **A trafik beszüntetése a szatócslételekben és italmérésekben.** Rendelet jött a pénzügyminisztertől a pénzügyigazgatóságokhoz, hogy a trafikengedélyt ezután csakis olyan egyéneknek lehet kiadni, akik kizárólag dohányjüvedékek eladásával foglalkoznak és ezeknek is csak abban az esetben, ha üzleteiket a fogyasztó közönség érdeke szerint, forgalmi központban akarják megnyitni. Ennélfogva ezután azoknak a kereskedőknek, akik a trafikeladást csak mint másodrangú kereseti foglalkozást üzik, új trafikengedély nem lesz kiadható. Sőt a régieket is redukálni fogják azáltal, hogy cégváltozás esetén az új tulajdonosra nem lesz átruházható a régi tulajdonos trafikjoga. Egyik rendelkezés kimondja, hogy ezentúl italmérések, korcsmák sem nyerhetnek trafikengedélyt. Csupán előkelőbb kávéházakban lesz megengedve a dohányárak elárúsítása.

Gravenhorst Gyula szíjgyártó-mester Szászváros, Hegy-utca 5. szám.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dúsan felszerelt nagy raktárát lószerszámok, testövek, bocskorszijak és nadrágszijekban, nyergek és mindennemű lovaglási szerszámokban. Ezenkívül minden e szakmába vágó cikkek a lehető legolcsóbb árakban kaphatók :: 9—
Rendelések és javítások lelkiismeretesen, gyorsan, kifogástalan kivitelben és olcsó árban teljesíttetnek.

— **Alapítvány.** Néhai Spitz József 200 koronát adományozott a zámi áll. elemi iskolának azon rendeltetéssel, hogy ezen összeg kamataiból évenként egy-egyszorgalmas tanuló megjutalmaztassék.

— **Pályázati hirdetés.** Közhírré tétetik, hogy az 1915—16-iki iskolai év kezdetén a m. kir. honvéd hadapród iskolában az 1897-ik évi XXIII. t.-c. értelmében szervezett honvéd hadapród iskolák I. évfolyamába a városi tanács kiadóhivatalában fekvő alapítványban felsorolt magánalapítványi helyek és ezeken kívül még megfelelő számú tandíjfizetéses helyek is fognak betöltés alá kerülni. A felvételi feltételek a városi tanács kiadóhivatalában hétköznap a hivatalos órák alatt betekintheők. Szászváros, 1915. évi április hó 22-én. Andrae s. k. polgármester.

— **Burgonya és tengeri engedélyezés.** A m. kir. földmivélségi miniszterium, a dévai gazdasági felügyelőség útján, két vagon vetőmag burgonyát és 3 vagon rakomány tengerit szállított a szászvárosi állomásra, a szászvárosi járásban leendő felosztás végett. A burgonya mm-ja 8 K, a tengerié 35 K. A miniszterium a közlakosok sorsán ezúton is enyhíteni óhajtott.

— **Sertés orbánc fellépése Bencenc községben.** Gönczy Ödön m. kir. állatorvos Bencenc községben a sertések között a sertés orbánc felléptét megállapítván, a betegség megállítására vonatkozó óvintézkedések, a legszigorúbban fogatosított és a vármegyei alispán urhoz a jelentés megtétt.

— **2668 kilométeres fronton folyik a harc.** A párisi Matin kiszámította, hogy a szövetségesek harcvonalának hossza 2668 kilométer. A franciaországi front 870 kilométer, az angol 50, a belga 28, az orosz 1370 és a szerb-montenegrói front 350 kilométer.

— **Hősök emléke.** A Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság, amely Lukács György v. b. t. t. orsz. képviselő és Kirchner Hermann cs. és kir. altábornagy vezetésével az egész országra kiterjesztette működését, felhívással fordult a vármegyei alispánjaihoz, a városok polgármestereihez, a főszolgabírákhoz és a községi jegyzőkhöz az akció közigazgatási támogatása érdekében. A bizottság első sorban a harctéren szerzett sebesülés, vagy betegség következtében elhunyt hősök halála körülményeinek és esetleges hősi cselekedeteinek adatait gyűjti össze. E nehéz munkában kiváltnak a kör- és községi jegyzők lehetnek a bizottság segítségére, s ebből a célból a jegyzőkhöz kérdőívek mentek a következő pontozatokkal: 1. Összeirandó a körzete, vagy községe területéről való hős halottak pontos olvasható neve, életkora, családi viszonyai, iskolázottsága, foglalkozása, jellemzése. — 2. Megjelölendő a hős halottak katonai minősége, rangja, a fegyvernem, az ezred és század száma. 3. Megjelölendő a hely, ahol meghaltak, a sebesülés, vagy betegség, amiben meghaltak, az időpont, amikor meghaltak, továbbá haláluk körülménye. 4. Összeirandó családtagjainak (szülő, feleség, gyermekek, testvére) névsora s a családtagok lakhelye. 5. Megirandó volt munkaadójuk neve, lakhelye, valamint azon testületeknek köz- és magánhivatal, ipartestület, kaszinó sportkör, stb. címe és helye, amelyeknek tagjai voltak. 6. Megirandó azon hősi cselekedet, amelyet tudomása szerint hazájuk védelmében véghezvittek.

— **Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Az interurbán telefonforgalom újabb korlátozása.** A kereskedelmi miniszter hadügyi érdekből úgy intézkedett a mozgósítás elrendelése után, hogy a háboru tartamára úgy a postahivatalokban, mint a magánosoknál berendezett nyilvános távbeszélő állomások a távolsági viszonyokban magánbeszélgetésekre egyáltalán nem vehetők igénybe. Ezt az intézkedést most hasonló okból kiterjesztették a nyilvános jellegű helyiségekben (kávéház, vendéglő, társaskör, stb.) felszerelt és előfizetés díj fejében üzemben tartott összes távbeszélő állomásokra is. Ez utóbbi állomásokról ennél fogva további intézkedésig csak helyi beszélgetések folytathatók.

— **Mibe kerül a világháború?** Hantos Elemér dr., országgyűlési képviselőnk igen érdekes tanulmányában mutatta ki, hogy mibe kerül a világháború. E szerint nekünk a háboru naponként 24 milliókba kerül, Németországnak 48 milliójába, ami összesen 78 milliót tesz ki. Angliának 36, Franciaországnak 35, Oroszországnak 45, Belgiumnak, Szerbiának és Montenegrónak összesen 8 millióba, ami az etente hatalmaknál egy összegben napi 200 milliót tesz ki. — Ezt a szép kis summát eszi fel naponként a háboru molochja — büntesse meg az Isten, aki felidézte.

— **Fémet a hadseregnek!** Ez a hadsegélyző hivatal legújabb kérelme. És a kérelem minden becsületes honfiúnak parancs is. Vas és acél kivételével minden nélkülözhető, használt vagy romlott, vörös és sárgarézből, bronzból, nikelből, ón és olomból készült fémtárgyat gondosan gyűjtsünk össze és szállítsuk a hadsereg részére a városházára.

Legújabb táviratok.

Budapest, április 30. Hivatalos. Az általános helyzet változatlan. A nap folyamán ágyuharcok és csatározások voltak. Az Orava és Opsor völgyében az oroszok újabb éjjeli támadásait ép úgy mint az előbbieket, az ellenség súlyos veszteségek mellett visszavertük.

Berlin, április 30. A nagy főhadiszállás jelentő: A nyugati hadszíntéren a tengerparton ellenséges repülőök élénk tevékenységet fejtenek ki. A repülőök bombái Osztenében csak a házakban okoztak jelentékeny kárt. Diik-Kirchen várát tegnap tűzérőségi tűz alá vették. Flandriában a nap különös esemény nélkül telt el. Éjjeli ellenség Steenstrate és Het Sas közt támadott, a harc még folyik. A csatorna nyugati pontján Steenstrate és Het Sas közelében a hidat kiépítettük és erősen tartjuk. A csatornától keletre Yperntől északra a zuávuk, torkok támadását kíséreltek meg jobbszárnyunk ellen, a támadás összeomlott. Champagneban Zemesétől északra a franciák semmit sem voltak képesek visszafoglalni. A tőlük tegnap előtt elragadott hadállásból az 1000 méter hosszúságú és 300 méter szélességű erődcsoportokat egész terjedelmében átépítettük és tartjuk. Az argonokban csapataink Le-Jaur de Daristól északra rohammal be vették az ellenséges lövészárkot, 1 tisztet és 30 legénységet elfogtak és az elfoglalt terepet ellenségeink többrendbeli ellen támadásával szemben is megtartottuk. Cornaynel argonok keleti szélén ellenséges repülőgép lezuhant, utasai meghaltak. A Maas és Mosel közt a franciák teg-

nap a Maas magaslatokon általunk elfoglalt hadállásokat eredménytelenül támadták. Fli-reydtől északra az ellenség nagy veszteségei mellett meghiusult egy francia támadás. A Maas magaslatokon ápr. 24-től 28-ig vi-vott harcokban a franciák csupán foglyokban 43 tisztet, 3 ezredparancsnokot, kerekszámban 4000 legénységet vesztek. Harnick erődre Anglia keleti partján, ma éjjel bombákat dob-tunk. Keleti hadszíntér: Oroszország északnyugati részén operáló hadierők előcsapatai a tegnapi harcokban elérték a Dumburg-Libau vasutvonalat. Komoly ellenállást északon, a vidéken levő orosz csapatok, köztük a Memmel elleni hajóhadjárásban résztvevők maradéka eddig sehol sem kíséreltek meg. Szawle körül harcok vannak folyamatban. Kalvarjanál az oroszok támadásai nagy veszteségük mellett meghiusult, 5 tiszt, 500 főnyi legénység sebesületlenül került kezünkbe, tovább délre Marvarja és Augusztoz közt kudarcot valottak az oroszok előretörései.

Bevonulási hirdetmény.

A népfölkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. törvénycikk alapján történt általános behívása folytán azok az 1891. és 1895. évben született népfölkelésre kötelezett egyének, kik az 1915 évi február 18-tól március 24-ig terjedő időben megtartott népfölkelési bemutató szemlén vagy a későbbi utóbemutató szemlén népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak 1915. évi május 15-én — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfölkelési igazolványi lapon fel-tüntetett m. kir. honvéd kiegészítő illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgáltra bevonulni tartoznak.

Ezen rendelkezés a cs. kir. osztrák népfölkelés illetőleg Bosznia-Hercegovinában a második tartalék behívása folytán kiterjed mindazon 1891. és 1895. évi születésű osztrák állampolgárokra illetőleg bosznia-hercegovinai tartományi illetőségű egyénekre is, kik a magyar szent korona országai területén a fent megjelölt időközben a népfölkelési fegyveres szolgáltra alkalmasnak találtattak.

Az Ausztriában tartott népfölkelési szemlén alkalmasnak talált, de jelenleg itt tartózkodó 1896., 1895. és 1891. évi születésű népfölkelésre kötelezett osztrák állampolgárok azonban azonnal bevonulni tartoznak.

Mindazon magyar honosságu egyének, kik önkéntes belépés folytán a cs. és kir. közös hadseregbe vagy a honvédségbe (akár mint egyévi önkéntesek is) már besoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési év-folyamba tartoznak, tényleges szolgáltra 1915. évi május 15-én bevonulni kötelesek.

Ezenkívül behivatnak ugyancsak

1915. évi május hó 15-ére népfölkelési tényleges szolgáltra a tartózkodási hely szerinti honvéd kiegészítő parancsnoksághoz mindazon — eredetileg a hadsereghez illetőleg honvédséghez beosztott — magyar honosságu népfölkelésre kötelezett póttartalékosok, akik katonai kiképzés céljából szolgálati kötelezettségük ideje alatt nem hivatnak be és így katonailag kiképezve nincsenek; továbbá azon bármely felekezethez tartozó népfölkelésre kötelezett felszentelt papok (főlavatott lelkészek), akik volt hivatásukat bármely okból nem folytatják.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg alsó és felső ruhát, felső posztó kabátot és erős lábbelit, de mindenesetre evőeszközt, evőcsészét és 2 napi ételmet hozzanak magukkal.

Ezen ruházati és felszerelési tárgyak, amennyiben a katonai szolgálatban használhatónak minősítetnek, értékük szerint meg fog-nak térítettni.

A bevonulás alkalmával a népfölkelési igazolványi lap (igazolványi könyv) birtokosa a vasutakon harmadik (gőzhajón második) osztályon ingyen utazik; ez a népfölkelési igazolványi lap (igazolványi könyv) azonban a vasuti-; gőzhajó-állomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő.

Azon behívott népfölkelésre kötelezett, aki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezetetik elő s a katonai behívás iránt tanúsított engedelmesség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t.-c. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetetik.

A magyar királyi honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni óhajtó népfölkelésre kötelezett a törvényes korlátok között a csapattestet maga választhatja, a tényleges szolgáltra történt bevonulása után azonban csak azon csapattesthez kérheti felvételét, a hová mint népfölkelésre kötelezett beosztását nyerte.

Kelt, 1915. évi április havában.

Honvédelmi Miniszterium.

KÖZGAZDASÁG.

Erdélyi gazdák gyűlése. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület, az erdélyi gazdatársadalom vezető szervezete, Bánffy Ernő báró elnöklésével tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az elnök a gyűlést a gazdatársadalmi életet és a mezőgazdasági munkát érintő minden kérdésre kiterjedő beszéddel nyitotta meg. Nyomatékkal hangoztatta, hogy ha győzni akarunk, akkor öregnek, gyermeknek, asszonynak össze kell fogniai és a barázdába állania, hogy kivéssék a földből mindaz, ami csak kivethető. A fegyvert nem szorító kéznek ma kenyert kell termelnie. Szükségesnek tartja, hogy omoljanak le a választófalak, melyek különböző anyanyelvűeket, ellenkező pártállásukat, osztályokat és egyéneket egymástól eddig elválasztottak, fedezzük fel a közös veszedelemben mindnyájunk testvérei mivoltát és munkálkodjunk mindnyájan szorgalmasan, mert a ki ma a munkából ki nem veszi a részét, nem kevésbé becstelen, mint a harcból megszökött katona. Majd tömör összefoglalásban az egyesület mult évi munkásságáról számolt be, a mely kapcsolatban a háborus időkkel, éber figyelemmel kísérte a gazdák érdekeit és azoknak mindenkor segítségünkre lenni törekedett. Kiemelte az igazgató választmányának azt a törekvését, mellyel a kolozsvári gazdasági akadémiának a tudományegyetemhez való csatolására tett sikert ígérő lépéseket. Az elnöki megnyitót a közgyűlés általános helyesléssel fogadta és egyben hozzájárult ahhoz az elnöki indítványhoz, hogy Tokaji László egyesületi titkárnak husz éves kiváló munkássága elismerésül az igazgatói cím adományoztasék, a miért Tokaji László hálás köszönetet mondott. A választásokon a következő három évre elnöknek Bánffy Ernő báró, alelnökké Jósika Gábor báró és Lészay Ferenc közfelkiáltással megválasztottak.

Eladó a Kishegyen egy három holdas és a Nagyhegyen egy félholdas gyümölcsös ez évi fűtermése. Értekezni lehet Orbán tanárnéval.

119 1-2

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Rugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható M. G. Zobel cégnél.